

Cuprins

Partea I. <i>Pe jos</i>	9
Partea a II-a. <i>Spre Bethlehem</i>	173
Partea a III-a. <i>Să te naști</i>	265
Partea a IV-a. <i>La Luta Continua</i>	361
<i>Mulțumiri</i>	475

Ngũgĩ wa Thiong'o

Petale de sânge

Traducere din limba engleză și note
de Mihaela Negrilă

POLIROM
2017

Deodată, doi câini se repeziră la ei. Lătratului lor era suficient ca să te facă să te oprești și să o iezi la picior. Însă din spatele unui pin apără un bătrân și le porunci animalelor să se potolească. Un paznic, se gândiră ei – avea o uniformă albastră și o șapcă albă pe care scria Securicor Guards. Un alt bărbat, cu un *kanzu* verde, fes roșu și un brâu de asemenea roșu, ieși din casa cea mare și veni lângă paznicul de la Securicor, care acum îi ținea de zgardă pe cei doi ciobănești alsaciensi.

— Cine sunteți și ce vreți? întrebă omul cu brâu roșu, care era împedite că era bucătarul lui *bwana*¹.

Paznicul de la Securicor măngăia animalele grase, care găfăiau, ridicându-și în același timp ochii spre ei, ca și cum ar fi fost foarte bucuros să le dea drumul ca să-i atace pe vagabonzi.

— Venim de departe și am vrea să-l vedem pe stăpânul casci. Avem un mic necaz.

— Așa păreți, zise paznicul de la Securicor, și s-ar putea să dați de și mai multe necazuri dacă nu spuneți repede ce treabă aveți aici.

— Dar ce vreți? stârui bărbatul cu brâu roșu. Știți, părintele Brown se roagă și după rugăciuni se retrage de obicei în biroul său, ca să pregătească vreo predică sau ceva. E un om foarte ocupat și detestă să fie deranjat.

— Avem niște greutăți, repetă Munira. Suntem mai mulți la poartă. Avem un copil bolnav. Nu ne deranjează deloc să așteptăm până când își termină părintele *bwana* rugăciunile.

— Puteți veni să așteptați pe verandă, zise el, aruncându-i din nou fiecăruia o privire atentă.

Lui Karega îi trecu prin cap că arătau, cu siguranță, ca vai de ei – așa cum erau, nespălați ca lumea și cu hainele neschimbate de atâtea zile.

Stătură pe verandă. De acolo, Karega reuși să vadă casele cu pereți de pământ și acoperiș din iarbă uscată ale muncitorilor, în două șiruri. Iar în tot acest timp, Abdulla se gădea: și noi am luptat ca să punem capăt fesurilor roșii și brâurilor roșii pe

1. Stăpân (în swahili, în orig.).

trupurile noastre. Munira și-l imagina pe propriu-i tată rugându-se cu servoare.

Curând, reverendul veni afară și rămase chiar lângă ușă, iar lor nu le veni să-și credă ochilor: părintele Jerrod Brown era un bărbat de culoare. Lui Munira îi stătu înima în piept o clipă. Îl recunoscu pe bărbat – îl văzuse de vreo două ori acasă la tatăl său. Însă acasă era cunoscut drept părintele Kamau. Jerrod Brown era numele lui creștin. Era unul dintre cei mai respectați oameni din ierarhia Bisericii Anglicane – ba chiar era considerat un posibil candidat pentru funcția de episcop.

- Bună ziua! îi salută el cu voce pitigăiată.
- Bună ziua! răspunseră ei în cor, căpătând speranțe.
- Vedeți, suntem într-o situație dificilă, continuă Munira.
- Venim de departe, explică Karega.
- Ne este sete și foame și avem un copil bolnav la poartă, adăugă Abdulla.
- De unde veniți?
- Ilmorog, răspunseră ei în cor din nou.
- Ilmorog! Ilmorog! repetă el încet, măsurându-i cu privirea din cap până în picioare.

Dacă i-ar fi cerut de lucru, ar fi putut să înțeleagă, însă niște bărbați atât de voinici și în forță să cerșească de mâncare? Oftă, mai mult de milă decât de supărare.

— Intrați în casă!

Glasul îi era plin de milă și înțelegere. Era creștin și știa care-i datoria sa. Iar Munira, fericit, se gândea: poate c-ar trebui să-i spun cine sunt.

Salonul de primire era extrem de mare. Soția lui, o doamnă voinică, ce semăna foarte bine cu mama lui, se găndi Munira, stătea pe un divan lângă șemineu și tricotă. Le aruncă o privire scurtă, îi salută și-și văzu de treabă. Alături de ea, lângă perete, era o bibliotecă cu uși de sticlă în care erau mai multe volume din Children's Encyclopedias și Biblia cu litere aurite, de diverse mărimi și culori. Deasupra etajerei de pe șemineu era agățat un slogan într-o ramă din lemn, acoperit cu sticlă: *Hristos este*

stâlpul acestei case, Ascultătorul Tăcut al fiecărei vorbe spuse la fiecare masă. Pe alt perete era înrămată o poză cu regele Nabucodonosor dezbrăcat, pâros, stând în patru labe ca un animal, iar dedesubtul fotografiei era tipărit un avertisment. În rest, pe pereți erau în mare parte agățate fotografii de grup în care părințele apărea alături de diversi demnitari.

Munira dădu să-și dreagă glasul ca să se pregătească să se prezinte, dar reverendul, după ce luase o Biblie de pe raft, le ceruse deja să se roage împreună cu el. Se rugă pentru cei săraci cu duhul, pentru cei cu sufletul schilodit, pentru hoinarii fără slujbe și pentru toți cei flămânzi și însetați din cauză că nu mâncaseră pâinea și nu băuseră apa din fântâna lui Isus. Se rugă pentru toate lucrurile și toti oamenii de pe pământ, iar glasul lui îi emoționă întru câtva și le imblânzi inimile.

El termină rugăciunea.

Munira tuși, își drese glasul și dădu să se prezinte. Însă reverendul deschisese deja Biblia.

„Petru și Ioan se suiau împreună la Templu, la ceasul rugăciunii: era ceasul al nouălea. Acolo era un om olog din naștere, care era dus și pus în toate zilele la poarta Templului numită Frumoasă, ca să ceară de milă de la cei ce intrau în Templu. Omul acesta, când a văzut pe Petru și pe Ioan că voiau să intre în Templu, le-a cerut milostenie. Petru, ca și Ioan, s-a uitat întâi la el și a zis: Uită-te la noi! Și el se uita la ei cu luare aminte și aștepta să capete ceva de la ei. Atunci Petru i-a zis: Argint și aur n-am; dar ce am, îți dau: În Numele lui Isus Cristos din Nazaret, scoală-te și umblă!”¹

Stătură răbdători pe timpul lecturii și al predicii care urmă, gândindu-se că era doar începutul, chiar dacă un pic cam lung – dar la ce altceva se puteau aștepta de la față o bisericăască?

1. Faptele Sfintilor Apostoli, 3:1-6.

— Lucrul despre care vorbește Biblia nu este atât o meteahnă trupească, cât o una spirituală. Căci observați că omul nu a intrat niciodată în Templu până când n-a fost vindecat de ologeala spirituală. N-a mai cerșit niciodată după aceea. Așadar Biblia este clar împotriva unei vieți de leneveală și cerșit. Asta e greșit în țara aceasta. Se pare că cei mai mulți dintre noi preferă o viață de hoinăreală și cerșit unei vieți de muncă grea și sudoare. Din clipa în care omul a mâncat din fructul cunoașterii, nesocotind complet porunca și voința lui Dumnezeu, Domnul i-a spus că incepând din acel moment va trebui să trudească și să asude, că de-acum încolo nu va mai primi nimic pe degeaba, că nu va mai prima mana lui Dumnezeu. Până și pe copiii mei, când vin de la școlile-internat de la Lenana, Nairobi, Liceul Kenya și Școala de Fete Limuru, ii pun la muncă: taie iarba, tund gardurile vii și dau de mâncare la pui pentru banii de buzunar. Cât despre copilul care e bolnav (de fapt, de ce nu l-ați adus înăuntru?), eu m-am rugat deja pentru el. Acum mergeți în pace cu Domnul.

— Dar părinte... dădu Karega să spună ceva, dar nu putu să continue.

— Avem nevoie... ne trebuie doar..., dădu să zică și Abdulla, dar ceva îi infundă gâtlejul.

Munira fu atât de uimit, că nu putu să scoată o vorbă. În sinea lui, se bucură tare mult că nu-i spusește reverendului Jerrod cine e. Se ridicără să plece, dar la ușă Karega nu se putu abține, se întoarse și cită un fragment pe care-l știa.

„Fiindcă ziua era pe sfârșite, ucenicii s-au apropiat de El și I-au zis: Locul acesta este pustiu, și ziua este pe sfârșite. Dă-le drumul să se ducă în cătunele și satele dimprejur ca să-și cumpere pâine, fiindcă n-au ce mâncă. Dați-le voi să mănânce, le-a răspuns Isus. Dar ei I-au zis: Oare să ne ducem să cumpărăm pâini (...) și să le dăm să mănânce? El a luat cele cinci pâini și cei doi pești. Și-a ridicat ochii spre cer și a rostit binecuvântarea. Apoi a frânt pâinile și le-a dat ucenicilor, ca ei să le împartă

norodului. Asemenea și cei doi pești i-a împărțit la toți. Au mâncat toți și s-au săturat.¹

— Astea sunt, fiule..., zise părintele solemn, pâinea și peștele lui Isus!

Înverșunați și cu mânile goale, cei trei răzvrătiți se întoarseră la grupul ce-i aștepta la poartă. Nu știau cum să le dea veste, dar fețele și tâcerea lor spuneau totul. Abdulla zise:

— Haideți să incercăm la altă casă. De data asta, trebuie să evităm europenii și fețele bisericești.

Wanja se duse la Karega și-l întrebă ce s-a întâmplat. Karega izbucni deodată în râs.

— Ti-aduci aminte imnul pe care-l cântam la începutul călătoriei? Îi recită cuvintele. Sunt flămânzi și însetați cei ce n-au mâncat din pâinea lui Isus. Știi că sfântia sa ticălosul de părinte a putut să ne ofere doar hrana spiritului, pâinea și peștele lui Isus?

Trecură pe lângă mai multe case, nehotărându-se în care să intre. Cele mai multe aveau proprietari cu nume asiatice și europene, căci acesta era unul dintre districtele agricole și rezidențiale cele mai la modă din jurul orașului. Întreaga zonă îi amintea lui Wanja despre experiența aceea neplăcută din oraș și nu voia să se aventureze în vreuna. Munira se opri dintr-odată și înîma îi palpită de câteva ori. Citi din nou numele înainte de a-l chema pe Karega.

— Raymond Chui, citi Karega, și se uită în sus la Munira.

— Eu n-o să vă însoțesc, ii spuse Karega. O să rămân aici cu ceilalți să vă aștept.

— E în regulă, e în regulă, zise Munira fericit. Nu știi, mi-a fost coleg de clasă... un jucător grozav... o, prietene... știi... noi doi avem multe de vorbit... am fost exmatriculați de la Siriana împreună... un tovarăș de protest, știi.

1. Biblia, Noul Testament, *Sfânta Evanghelie după Marcu*, 6:35, 36, 37, 41, 42.

Se duse singur. Erau multe mașini pe proprietate. Pe fereastră, Munira putu să vadă mai multe doamne în rochii lungi, cu pahare în mână, discutând inflăcărat, cu vocea ridicată. Un grup începu să cânte câteva cântece tradiționale ale băştinașilor. Erau voci de femei.

Waru wa ngirigaca
Cartofi roșii.
Uthigagirwko ku?
În casa cui sunt curățați?
Uthigagirwo kwa Ngina
Sunt curățați acasă la Ngina.
Twetereire oe Kihinguro
O aşteptăm să ia cheia.
Ciana citu ciaragie Githungu
Copiii noștri vorbesc engleză.
Harambee! Tuoe Madaraka
Harambee! Ocupăm funcții înalte.

Bărbații preluară ștafeta și cântară fragmentele deocheate ale cântecelor cântate de obicei la circumcizie.

Ngwirwo ni utuku
Se zice că e întuneric.
Ngwirwo ni utuku
Se zice că e întuneric.
Ngionaga Irima
Totuși eu pot să văd.
Cia Tumutumu
Dealurile Tumu Tumu.
Hui, Wainaga
O, da, Wainaga.
Njuguma nduku
O măciucă mare.
Njuguma nduku
Un măciucă mare.